

TEMA 14

O Termo Municipal de Ames. Datos xeográficos. Organización Territorial. Rueiro do Concello de Ames

1. DATOS XEOGRÁFICOS

O Termo Municipal de Ames está encadrado ao suroeste da provincia da Coruña e os seus límites son:

Norte: Concellos de Val do Dubra e Santiago de Compostela

Sur: Concellos de Teo e Brión

Este: Concello de Santiago de Compostela

Oeste: Concellos de Brión, Negreira e A Baña

O Concello de Ames dista 72 kilómetros da capital de provincia (A Coruña), e 10 kilómetros da cabeza de partido xudicial (Santiago de Compostela).

Ten unha superficie de 80,91 km², equivalentes a 8,091 hectáreas, o que supón un 1,02 % do total da superficie provincial, e un 0,274 % do da comunidade autónoma, encadrándose no grupo de concellos de mediana dimensión.

O concello está regado polo río Tambre, que fai unha línea divisoria entre o Concello de Ames e o de Negreira, A Baña e Val do Dubra; e tamén polo río Sar, que discorre pola metade sur do concello, delimitando en algunhas zonas co Concello de Brión.

As súas coordenadas xeográficas son:

Lonxitude: 42° 54' 20"

Latitude: 04° 58' 07"

Altitude: 120 metros

A capitalidade do municipio corresponde ao núcleo de Bertamiráns (parroquia de Ortoño) situado ao suroeste do concello.

O Termo Municipal de Ames está debidamente comunicado, tendo as súas 118 aldeas comunicación directa a estradas ou pistas, todas elas asfaltadas, sendo as principais vías que comunican co municipio as seguintes:

- Estrada N-550 Coruña-Vigo.- Atravesa o concello polo núcleo de Milladoiro (Biduido)
- Estrada AC-543 Santiago-Noia.- Atravesa o concello polo núcleo de Bertamirans (Ortoño)
- Autovía AG-56 Santiago-Brión.- Ten dúas saídas e entradas dentro do termo municipal.
- Estrada AC-453 Roxos-Portomouro.- Atravesa o concello polas parroquias de Covas, Ames, Tapia e Piñeiro.
- Estrada AC-544 Bertamirans-Negreira.- Atravesa o concello polas parroquias de Ortoño, Covas, Ames, Trasmonte e Agrón.
- Estrada DP-201, que vai dende a estrada AC-453, no lugar de Mámoa (Tapia), ata a estrada AC-544 no lugar de A Ponte Nova (Agron).
- Estrada DP-202, que vai dende a estrada AC-453, no lugar de Quintáns (Ames), ata a estrada DP-201, no lugar de Lens (Lens).
- Estrada DP-203, que vai dende a estrada AC-453, no lugar de Augapesada (Ames), ata a rotonda de enlace norte coa autovía AG-56.
- Estrada DP-204, que vai dende a estrada AC-544, no lugar de A Ponte Nova (Agron), ata a estrada DP- 1302, xa fóra do termo municipal.
- Estrada DP-205 Bertamirans-Osebe, que parte de Bertamirans (Ortoño), atravesando o concello polas parroquias de Ortoño e Bugallido.
- Estrada DP-206.- Transcorre pola parroquia de Biduido, cruzando o núcleo de O Milladoiro.
- Estrada DP-0701 Santiago-Portomouro.- Atravesa o concello pola parroquia de Ameixenda, concretamente polo lugar de O Mercuto.

2. ORGANIZACIÓN TERRITORIAL

O Concello de Ames está organizado territorialmente en entidades de poboación (parroquias) denominadas **Entidades Colectivas**, constando cada unha delas de diversos lugares e urbanizacións denominadas **Entidades Singulares**.

O número de **parroquias** que conforman o municipio é de 11 repartíndose entre elas os 118 núcleos de poboación que contén este concello.

As **parroquias (Entidades Colectivas)** que conforman o municipio son as seguintes:

AGRÓN	(San Lourenzo)
AMEIXENDA	(Santa Mariña)
AMES	(San Tomé)
BIDUÍDO	(Santa María)
BUGALLIDO	(San Pedro)
COVAS	(San Estevo)
LENS	(San Paio)
ORTOÑO	(San Xoán)
PIÑEIRO	(San Mamede)
TAPIA	(San Cristovo)
TRASMONTE	(Santa María)

Os **lugares e urbanizacións (Entidades Singulares)** que conforman o municipio son os seguintes:

PARROQUIA DE AGRÓN

GAREA (A)

ARUFE

CALO

FERREIROS

GALIÑEIRO (O)

GASAMÁNS

IGREXA (A)

INSUA

NOVAIS

PAZO (O)

PIÑOR

PONTE MACEIRA (A)

PONTE NOVA (A)

SANDAR

TRASMIL

PARROQUIA DE AMEIXENDA

AMEIXENDA

CORTEGADA

FOLGUEIRA (A)

MERCUTO (O)

MONTEMAIOR

QUINTÁNS

SURA

VILAR (O)

PARROQUIA DE AMES

AUGAPESADA

BAROUTA

CARREIRA

CASTELO

CASTIÑEIRO DE LOBO

CRUXEIRAS

LAMAS

OCA

OUTEIRO

PADRÓN

PEDRAS

PEGARIÑOS

POUSADA

PROUPÍN
QUINTÁNS
SEARES DE ARRIBA
SEARES DE ABAIXO
PEDROUZOS
VILAR

PARROQUIA DE BIDUÍDO

AGRELA (A)
BIDUÍDO DE ABAIXO
BIDUÍDO DE ARRIBA
CASANOVA
COIRA
COSTOIA
FRAIZ
FRAMIL
IGREXA (A)
MILLADOIRO (O) (ten rueiro)
MONIÑA (A)
PARAMUÍÑO
RAÍCES
URBANIZACIÓN MIMOSAS (AS)
URBANIZACIÓN MILLALAR
VENTÍN

PARROQUIA DE BUGALLIDO

BARREIRO
BUCELEIRAS (AS)
EIRAPEDRIÑA
FIRMISTÁNS
FRAMÁN
GUIMARÁNS
INSTRUMENTO (O)
MOURIGADE
OUTEIRO (O)

QUISTILÁNS

TARRÍO

PARROQUIA DE COVAS

CAPEÁNS

CAROUBÁNS

COVAS

IGREXA (A)

LOMBAO (O)

LOUREIROS

MONTE

VENTOSA

Dentro deste lugar creouse a urbanización “Pedra Dourada”,
URBANIZACIÓN BOSQUE ANIMADO

PARROQUIA DE LENS

LENS

MISO

PARROQUIA DE ORTOÑO

BERTAMIRÁNS (ten rueiro)

CANTALARRANA

CARBALLIDO

CASALIÑO

CASTRIGO

CONDOMIÑA (A)

CORTES (AS)

IGREXA (A)

INSTRUMENTO (O)

LAPIDO

MAGUXE

ORTOÑIÑO

PEDREGAL (O)

PUNXEIRAS ALTAS (AS)

PUNXEIRAS BAIXAS (AS)

SANTO (O)

SISALDE

TARROEIRA (A)

URBANIZACIÓN ALDEA NOVA (ten rueiro)

URBANIZACIÓN AGRO DO MUÍÑO (ten rueiro)

PARROQUIA DE PIÑEIRO

BALINDO

COVAS

FERNANDE

RÚA

SAN MAMEDE

VILAVERDE

PARROQUIA DE TAPIA

FRENZA

MÁMOA (A)

VILOUTA

PARROQUIA DE TRASMONTE

BURGUEIROS

CARBALLO

LEBORÁNS

PORTANXIL (O)

REINO

SALGUEIRO

SORRIBAS

SUEVOS

TRASMONTE

3. RUEIRO DO CONCELLO DE AMES

Dentro do Termo municipal de Ames, os núcleos e urbanizacións que teñen rúas con nome son os seguintes:

- BERTAMIRÁNS
- O MILLADOIRO
- URBANIZACIÓN ALDEA NOVA
- URBANIZACIÓN AGRO DO MUÍÑO

BERTAMIRANS.- Rueiro

TIPO DE VÍA	DENOMINACIÓN DA VÍA
Rúa	ACACIAS (DAS)
Trva.	AGRA (DA)
Rúa	AGRELO (DO)
Rúa	AGRIÑA (DA)
Rúa	ALCALDE LORENZO
Rúa	AMENEIRAL
Rúa	ARRUCHEIRO (DO)
Praje.	BATÁNS (OS)
Rúa	BOSQUE (DO)
Cmño.	BOSQUIÑOS
Praza	CHAVIÁN (DE)
Praza	CONCELLO
Rúa	CÓMARO (DO)
Rúa	EIRAS
Rúa	ENTRERRÍOS
Rúa	FIEIRA (DA)
Trva.	FONTALDEIRO
Rúa	FRAGUA
Praza	HORTA DE ABAIXO
Praza	HORTA DE ARRIBA
Avda.	JOSÉ LUIS AZCÁRRAGA
Estrada	LAPIDO
Rúa	LODEIRO
Trva.	LODEIRO (DO)
Praza	MAÍA (DA)
Avda.	MAÍA
Rúa	MINA (DA)
Rúa	MUÍÑO
Rúa	MURADA (DA)
Cmño.	NOVO
Trva.	PARAXÓ
Cmño	PARAXÓ

TIPO DE VÍA	DENOMINACIÓN DA VÍA
Pasaxe	PASEO FLUVIAL (DO)
Rúa	PEDREGAL
Trva.	PEDREGAL
Avda.	PEREGRINA
Trva.	PEREGRINA
Rúa	PESQUEIRAS (DAS)
Rúa	POETA DA MAÍA (DO)
Praje.	PORTO
Rúa	ROSALEDA
Rúa	RUEIRO
Cmño.	RUEIRO (DO)
Rúa	SAR (DO)
Rúa	SEIXABRE
Rúa	TELLEIRA
Rúa	XESTEIRA (A)
Rúa	XUNQUEIRA (DA)

O MILLADOIRO.- Rueiro

TIPO DE VÍA	DENOMINACIÓN DA VÍA
Rúa	ABAIXO (DE)
Rúa	AGRIÑOS (DOS)
Rúa	AGRO DA MAGDALENA
Rúa	AGRO DO MEDIO
Rúa	AGRO DA VELLA
Rúa	ANXERIZ
Rúa	BESADA (A)
Rúa	BUXO (DO)
Paseo	DA IGUALDADE
Rúa	CAMELIAS (DAS)
Rúa	CARTAS (DAS)
Rúa	CASTELAO
Rúa	CEREIXOS (DOS)
Rúa	CODESEIRA
Rúa	COSTA GRANDE (DA)
Rúa	CRUXA
Rúa	DETRÁS DAS CORTES
Rúa	EIRA DE ABAIXO
Rúa	ESTIVADA DE CASTELAO
Rúa	FIGUEIRAS
Avda.	FRANCÉS (DO)
Rúa	HEDRAS (DAS)
Rúa	MAGDALENA
Trva.	MAGDALENA
Praza	MANUEL MURGUÍA (DE)
Trva.	MOA
Avda.	MUÍÑO VELLO (DO)
Rúa	NOVA
Rúa	PALMEIRAS (DAS)
Rúa	PANASQUEIRA
Rúa	PARDIÑEIRO
Trva.	PORTO

TIPO DE VÍA	DENOMINACIÓN DA VÍA
Prazoleta	PORTO (DO)
Rúa	RAXOEIRA
Rúa	REGO (DO)
Avda.	ROSALÍA CASTRO
Rúa	SEIDÓN
Rúa	TRAVESA
Rúa	VIORNEIRA
Rúa	XAQUÍN LORENZO
Rúa	XEIXO
Rúa	PASEO DA IGUALDADE

URBANIZACIÓN ALDEA NOVA.- Rueiro

TIPO DE VÍA	DENOMINACIÓN DA VÍA
Rúa	ESTIVADA
Rúa	TALLOS (OS)
Rúa	SALGUEIROAS
Rúa	COSTANEIRA (DA)
Rúa	CANTIÑO (DO)
Rúa	MIRADOIRO (DO)
Rúa	RIBEIRA (DA)

URBANIZACIÓN AGRO DO MUÍÑO.- Rueiro

TIPO DE VÍA	DENOMINACIÓN DA VÍA
Avda.	ESPARILLE
Avda.	JUAN BUENO BUENO
Rúa	TRAS DO MUÍÑO
Rúa	REVOLTEADA
Rúa	CARBALLO (DO)
Rúa	LAVADOIRO (DO)
Rúa	PRADEIRAS
Rúa	RIANXO
Rúa	RIBEIRA DE MAGUXE
Rúa	AMEIXEIRAS
Rúa	NOGUEIRAS
Rúa	PRADIÑOS

O Polígono industrial situado no Milladoiro está localizado dentro deste lugar pero non está dentro do casco urbano. Para constancia, relacionamos os nomes das rúas que o compoñen:

TIPO DE VÍA	DENOMINACIÓN DA VÍA
Rúa	PALMEIRAS
Rúa	HEDRAS (DAS)
Rúa	OLIVEIRAS
Rúa	CASTIÑEIRAS
Rúa	XESTA (DA)
Rúa	BUXO (DO)

PLANOS XERAIS DO CONCELLO DE AMES

Achegamos planimetría deste concello e dos núcleos que teñen rueiro, relacionados en documentos externos a este temario:

- Plano xeral do Concello de Ames
- Plano do rueiro Bertamirans
- Plano do rueiro O Milladoiro (con separación entre casco urbano e polígono industrial)
- Plano do rueiro Urb. Aldea Nova
- Plano do rueiro Urb. Agro do Muiño